

OŠTAR KAO SKALPEL

*Oftalmolog Nikica Gabrić jedan je od najuspješnijih liječnika i biznismena u Hrvatskoj, ujedno i čovjek koji se neće posebno suzdržavati s riječima kada na red dođu kolege bez radne etike, političari kleptomani bez radnog iskustva, država bez kompasa i mladi bez ambicije.
Piše Boris Vlašić Foto Marko Todorov / Hanza Media*

J

oš osjećam uzbuđenje i zadovoljstvo kada operiram. Fokusiran sam na pacijenta, na ono što radim, gotovo na isti način kao i kad sam to počinjao raditi kao mladi liječnik - kaže Nikica Gabrić dok sjedi u svojoj sobi, na vrhu zgrade u kojoj mu je klinika. Jedna od sedam koliko ih je uspio osnovati. - Da mi je netko kao mladom čovjeku ponudio vreću novca, super automobil ili bilo što što se smatra dokazom uspjeha umjesto skalpela, odbio bih. Skalpel i mogućnost da operiram jedino je što sam htio na početku i danas kad sam dokazani kirurg i kada, jednako kao i na početku, ustajem ujutro s rasporedom operacija koje moram napraviti taj dan - opisuje svoje motive kao kirurg. Sa-

je pao u komu. - Bio je u komi nekoliko tjedana, a u bolnici nisu obratili pažnju na njegove oči, nisu mu mazali i kapali rožnice. Rastopile su mu se rožnice. U nekoliko sam mu navrata presađivao rožnice, radio keratoproteze, to su plastični prednji dijelovi oka, održavao sam mu vid nekoliko godina, ali ne kraju nije uspjelo. Osljepio je - kaže Gabrić. Bio se jako vezao za tog dječaka, potresla ga je sudbina koju nije zaslužio, da strada zbog nepažnje i ignorancije nekog vozača, cijeli život se promijenio. - Užasan je taj osjećaj nemoći - izgovori pri kraju opisa tog događaja. Napravio je oko 60 tisuća operacija. Kaže da je prestao brojiti kad je napravio 30 tisuća operacija, bilo je to 2003. godine. Godinama je radio, samo u Zagrebu, četiri tisuće operacija godišnje, plus dobar broj izvan Zagreba. Gruba matematika kaže da je to više od 10 operacija na dan, svaki dan u godini. Ludački tempo, realno, teško zamisliv prosječnom čovjeku.

Danas se bavi mišlju da li napraviti veliku kliniku ili u miru nastaviti voditi postojećih sedam poliklinika koje ima i prepuštiti posao sinovima. Osobito mu je drago što su mu obojica sinova postali kolege. Jeste li komunjara, pitao sam vjerojatno testirajući Gabrićev dobar ukus. Politika mu nije koristila u karijeri. Između ostalog, to je i bio dio motiva zašto je ostavio dobar posao i upustio se u privat-

SVJETONAZOR LJEVICE MI JE BLIŽI, NO U LJEVICI NEMA NIKOGA IZ REALNOG SEKTORA. A NA DESNICI SU KLEPTOMANI

stali smo se u subotu, i njemu je to bio radni dan, ali on nije bio mrzovoljan zbog toga. Naravno, stigao je trenirati. Otrčao je šest kilometara na traci u svojoj sobi. Ne, uopće ne paše traka za trčanje pored pisaćeg stola, dva metra udaljena od trosjeda i dvije fotelje za manje sastanke, ali nije ga briga. Kao i svi koji trče, trči zbog sebe.

Ne postoji operacija koju se nije usudio napraviti. Ali, naravno, postoje operacije koje nisu bile uspješne. Jednu osobito pamti. Nemarni vozač je automobilom pored Zenice uletio u dječje igralište i ozlijedio nekoliko djece, među njima i dječaka koji

nu praksu. Obično se pitanje o ljevičarenju drukčije zamota. Kaže da se bio politički angažirao sa svojom političkom opcijom zato što mu se nije dalo uklapati u tadašnje političke ideje. Spomene stvari kojima se bavio i koje je promovirao kao bitne, demografiju, primjerice. Ili zdravstveni turizam. To je prilično uspješan projekt u njegovim klinikama, on je htio da bude na puno višoj razini, da budemo zemlja u koju će ljudi dolaziti čak i živjeti, a pritom popravljati kvalitetu života u zdravstvenom smislu. Njegove klinike dobar dio prihoda ostvaruju zahvaljujući stranim pacijentima, ne op-

terećuju hrvatski zdravstveni sustav. Njemu kao poduzetniku je to dobro, on je htio da to bude dio poslovanja za razne druge medicinske usluge. Kaže kako se time politika tek danas bavi, ali i to samo na razini razglabanja i izgovaranja snova jer ozbiljnih planova još nema. Htio je da Hrvatska bude drugi dom za ljude sa sjevera Europe, doveo je na svoju konferenciju finskog premijera koji je zemlju oslobodio dugova, pokazivao time čiji primjeri su mu vrijedni i kako bi se stvari mogle rješavati. Iz pozicije promatrača, neke stvari nisu bile strateški razrađene, ili kako god, odustao je od poli-

Danas se Gabrić često bavi mišlju da li napraviti veliku kliniku ili u miru nastaviti voditi postojećih sedam poliklinika koje ima i prepustiti posao sinovima. Osobito mu je, kaže, drago što su mu obojica sinova, Ivan i Krešimir, postali kolege. Dosad je napravio oko 60 tisuća operacija

tike u tom trenutku. On kaže da je populistički pristup, što nije odgovaralo njegovu senzibilitetu, tada bio bliži biračima, a onda im je trebalo nekoliko godina da shvate da su mnogi koji su se pojavili na političkoj sceni prije pet godina bili prevara. - U nekim stvarima sam lijevo orijentiran, a u nekim desno. Svjetonazor ljevice mi je bliži u svim aspektima političkog života. No, što ne valja ljevici? U ljevici nema ni jednog proizvođača, nikoga iz realnog sektora. Nemaju gospodarstvenike, ljude koji su radili u realnom životu. Imaju Milanovića, Bernardića, Lalovca, sve ljude koji su radi-

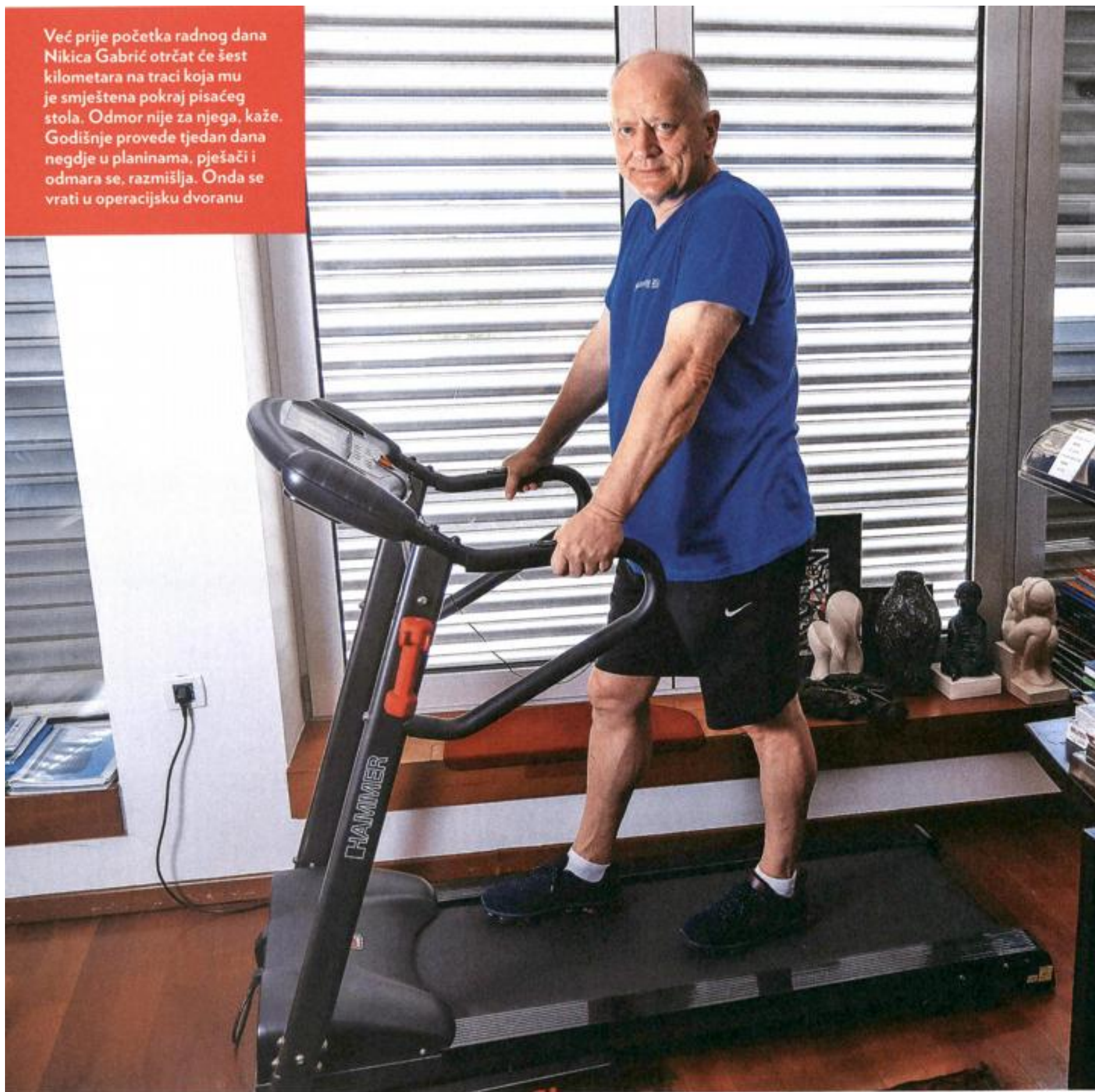
li u državnoj firmi, ljude koji nikada nisu ni u što uložili i nikada nisu naučili kako taj novac dolazi da bi mogli evaluirati, cijiniti vrijednost novca. Desni? Oni su domoljubni, tvrdi, ali spretni u organizaciji i, najgore, kleptomani su.

Za mene je najprihvatljiviji švedski model - razvijeno tržišno gospodarstvo, poduzetništvo, socijalna odgovornost prema svima, ljudska prava. No, za to treba imati švedsku ekonomiju, a to znači - raditi. Ne mogu biti kao moji kolege koji u šestom

mjesecu koriste stari godišnji odmor, a onda u kolovozu koriste novi godišnji - priča Gabrić te dodaje kako njegovi zaposlenici ljeti koriste tri tjedna godišnjeg, a ostalo u drugo vrijeme godine.

- Stalno radimo i, na svu sreću, stvaramo dodatnu vrijednost i stalno rastemo. Moji ljudi i dalje dobivaju stimulaciju iako su na godišnjem. Samo, ta se stimulacija zasniva na rezultatima i ostvarenom - govori o načinu na koji se radi i odmara u njegovim klinikama. Odmor nije za njega. Godišnje provede tjedan dana negdje u planinama, pješači i odmara se, razmišlja. Onda

Već prije početka radnog dana Nikica Gabrić otrčat će šest kilometara na traci koja mu je smještena pokraj pisaćeg stola. Odmor nije za njega, kaže. Godišnje provede tjedan dana negdje u planinama, pješači i odmara se, razmišlja. Onda se vrati u operacijsku dvoranu.

se vrati u operacijsku dvoranu jer kaže da mu ne treba odmor, da ima sreće što radi to što voli, pa mu nije teško provoditi vrijeme tamo gdje radi. Na jednoj bi strani dao sve svojim ljudima, na drugoj je strašno zahtjevan. Inzistira na procedurama, preciznosti i točnosti. - Ne možete postati vrhunski majstor ako tisuće puta ne ponovite istu proceduru. Od toga kako kirurg slaže instrumente na ploču na koju se odlažu pa do toga kako operira. Jednoga dana će to postati takva rutina da će izgledati kao savršenstvo - opisuje.

Kaže da ga izluduje pogled na kirurga koji ima neurednu ploču s instrumentima. Po-bornik je statistike koja kaže da je potreb-

no sedam do deset tisuća sati edukacije i rada da bi se postao vrhunski stručnjak. - Prvo morate biti učenik, pomoćnik pa mladi majstor i onda pravi majstor. Da biste svladali majstorstvo, morate raditi deset tisuća sati. Za to je potrebno raditi četiri godine po dvanaest sati na dan. Želite li novo majstorstvo, čovjek se mora vratiti na razinu učenika, samo što se tada, ako je riječ o sličnom projektu, vrijeme učenja smanjuje. Na trećem majstorstvu se isto tako treba vratiti na razinu učenja. Problem zašto ljudi ne napreduju jest u tome što kad dosegnu razinu jednog majstorstva imaju problem ega koji im ne dopušta da se vrte, nego žive umišljeni i neopravdano samo-

uvjereni. Učenje im poremeti sliku njihove koncepcije kakvi moraju biti - govori. Pritom je i dalje gotovo bizarno što to govori u svojoj sobi, jedva malo većoj od sobe bilo kojeg srednje rangiranog državnog službenika. Gotovo da troje ljudi stvori gužvu.

Temeljna stvar koja mu je davala poticaj u životu bila je odluka da se suprotstavi stereotipu prema kojemu liječnik iz Hrvatske ne može biti vrhunski stručnjak. - Često sam se susretao s odnosom u kojem razne tvrtke i institucije daju prednost liječnicima iz Amerike, Njemačke, Francuske, Poljske i drugih zemalja koji

bili, a to se osjeti i danas, jako mali i nepri- znati. Danas je ipak drugačije, u međuvre- menu smo stekli respekt. Danas istražuje- mo najbolje leće na svijetu, i to se više ne može izbjeći. Moj tim je istražio i implan- tirao najviše leća na svijetu. A da bi došao do toga, morao sam svašta proći, prvo da postanem jednak s drugima. Zna, nije lako doći do situacije da vam iz Ameri- ke ponude 25 tisuća dolara po pacijentu za studiju, da istražujete novu leću. Tu vam nitko ne može pomoći i ne koristi vam je- ste li iz HDZ-a ili SDP-a. Za to, jednostav- no, ili vrijedite ili ne vrijedite, ili ste dobri ili niste. To znaju oni koji su svoj uspjeh postigli vani ili se morali dokazati odav- de, iz Hrvatske. E, tada se čovjek razočara u one koji vode ovu zemlju, cijelo vrijeme - kaže pomalo ljutito. Očito, njegova ener- gična priroda i nemir u kombinaciji s pr- kosom i ambicioznošću ne dopuštaju mu da se zadovoljava malim ciljevima, nego si izabere velik i daleki cilj i krene prema njemu kao da je to najnormalnija stvar na svijetu. Gabrić nije htio otići van, pokušati se tako uklopiti u svijet suvremene me- dicine, graditi karijeru tamo gdje se kon- stantno ulaže u medicinu i unapređuje se. Vjerojatno bi to bilo lakše, razvijeni i sre- deni sustavi prepoznaju radišne i vrijed- ne i omogućuju im da se uspu i zauzmu prilično visoko mjesto na društvenim i

vi koji rade sa mnom, operiraju, kažu mi: "Tata, nemoj stavljati ljude da rade po 12 sati." Ali, to je taj posao. Liječnici u SAD- u rade po 12 i 14 sati da bi kasnije u karije- ri radili manje. Moji specijalizanti rade 12 sati, ali kao specijalisti rade 6 sati. Problem je što nema ljudi koji su spremni danas ra- diti 12 sati da bi kasnije radili 6 sati. To je naš problem, prekasno se osvijeste - kaže Gabrić. Njegov je savjet svima: "Uloži u sebe kad imaš 30 ili 35 godina i od toga ćeš živjeti narednih 15 godina, ako ne i duže." Gabrić se smije pomislivši na sinove, kaže da su mu oni bitan korektiv kad razmišlja o novim ljudima i generacijama.

Njemu je osjećaj da se hrvatska medicina ne priznaje, da liječnika iz Hrvatske kolege na Zapadu ne žele primiti u svoje društvo bio ključan motiv zašto nije odustao. Oči- to, prkos, strast za dokazivanjem i prizna- njem koje se temelji na rezultatima. Danas je došao u situaciju da mu se javljaju banke, razni fondovi, investitori koji bi mu se pri- ključili ili otkupili njegove klinike. U jav- nosti se broje deseci milijuna eura koji mu se nude. Jasno je, ima uhodan posao, stvo- rio je brend, dolaze mu filmske zvijezde kao Armand Assante, Ivana Trump i brojni drugi na operacije, ima rezultate, pacijenata nikad neće nedostajati, razumije biznis ko- jim se bavi i s poslovne i sa stručne strane i njegova je poslovna flota na prilično sigur-

NE MOGU BITI KAO MOJI KOLEGE KOJI U ŠESTOM MJESECU KORISTE STA- RI GODIŠNJI ODMOR, A ONDA U KOLOVOZU NOVI

nisu koristili nove tehnologije, nisu bili bolje obrazovani ni uspješniji. Danas smo došli do toga da pišu o meni kada govo- re o stručnjacima. Trebalo im je 20 go- dina da shvate da jedan dečko iz Metko- vića može sve isto, pa i bolje, kao netko iz SAD-a, Francuske, Njemačke. - Imali smo krivu putovnicu. Zna, kada dolazi- te na kongres i predstavljate neku operaci- ju, svima je u glavi pogrešno pitanje: Who the fuck is Croatia? Trebali bi razmišljati o onome što se govori, a ne pitati se kakva je to zemlja u kojoj je samo četiri miliju- na ljudi i gdje je medicina namijenjena nji- ma kada postoji jedna Turska sa 80 mili- juna ljudi, Poljska sa 50 milijuna. Mi smo

karijernim ljestvicama. Usred rata, negdje 1993. godine, trebao je otići raditi u San- ta Barbaru, odatle je stigao poziv. - Bio je rat, trebali smo se sa Svetog Duha preseli- ti u Dubravu. Ovo je bio moj projekt i ni- sam htio odustati - kaže.

Naravno da ne žali jer živi bolje od, po njegovoj pro- cjeni, 99 posto Amerika- naca. Kaže da je najveći problem svakog uspjeha u tome što se ljudi ne usude i ne slijede druge. U prilog tome govori da je kod njega stalno otvoren natječaj za nove ljude. - Nikome ne treba veza da bi radio, samo treba raditi i htjeti raditi. Moji sino-

nom kursu, pa će postajati samo sve veća i donositi sve bolje brojke. Uostalom, od jed- ne je klinike nastala druga pa treća pa čet- vrta, neke su osnovane izvan Zagreba i on, u poslovnom smislu, samo širi svoj posao. - Sad su se najavili neki biznismeni koji vje- ruju da imaju dobru ponudu - kaže, iako to djeluje kao da će biti samo razgovor uz kavu. - Najjednostavnije bi mi bilo prodati jednu, dvije, tri klinike i fantastično živjeti od toga - kaže i onda odustane od te ideje. - Taj mi novac ne treba. Hoću nešto drugo, hoću da ostane sve ovo iza mene kao do- kaz da postoje hrabri ljudi, i da sam ja mož- da bio jedan od njih koji su se usudili i nisu odustali od svog sna - govori. **S**